

Derecskei Szociális, Család- és Gyermekjóléti Központ
4130 Derecske, Köztársaság út 86. sz.
Tel./Fax: 06 54/400-337
email: kozpont@dcsgy.derecske.hu

Ikt.sz.: 1214-3/2024

Tárgy: 2023. évi beszámoló

DERECSKE VÁROS ÖNKORMÁNYZAT
POLGÁRMESTERE

DERECSKE

Köztársaság út 87. sz.

4130

Tisztelt Cím!

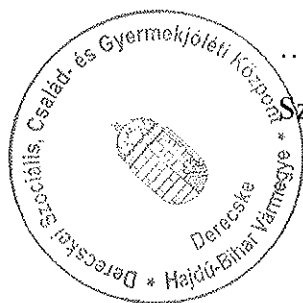
2933/2024

DERECSKEI KÖZÖS ÖNKORMÁNYZATI HIVATAL 4130 Derecske, Köztársaság út 87.		
Érkezett:	8.1. 2024. MÁRCIUS	Szám: DER/2818-2/2024
Munkanapló sorszáma:	Előadó: SZ. J.	Előszám:

Hivatkozva a DER/2818-1/2024 sz. levelére, küldöm a Derecskei Szociális, Család-és Gyermekjóléti Központ 2023. évi munkájáról szóló teljes körű beszámolómat.
Segítő együttműködését ezúton is köszönöm!

Derecske, 2024. március 18.

Tisztelettel:

hup. J. J. J.
Szilágyi-Milák Éva intézmény

DERECSEI SZOCIÁLIS, CSALÁD -ÉS GYERMEKJÓLÉTI KÖZPONT

Beszámoló a szociális, gyermekjóléti és
gyermekvédelmi feladatok ellátásáról

Készítette: Szilágyi - Milák Éva
intézményvezető

Bevezetés

A Derecskei Szociális, Család- és Gyermekjóléti Központot 2016. január 1.-vel hozta létre Derecske Város Önkormányzata. Az intézmény létrehozását, és annak feladatait *a gyermekek védelméről és gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. tv., a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. tv.* ill. a végrehajtásukra kiadott rendeletek, és jogszabályok határozzák meg.

2017. január 01-től intézményünk látja el a szociális apaszolgáltatások közül az alábbi feladatokat is:

- házi segítségnyújtás
- nappali ellátás (idős, fogyatékos, pszichiátriai betegek)
- étkeztetés
- támogató szolgálat

A 2023-as évben az intézmény feladatai tovább bővültek, a tavalyi év októberétől a hajléktalan személyek ellátásával kapcsolatos feladatokat is ellátja az intézmény.

Az intézményünk már három szakmai egységből áll:

- Gondozási Központ
- Gyermekjóléti Központ
- Szobabérlők Háza

I. Gyermejjóléti Központ

Célunk a gyermeki jogok biztosítása, érvényesítése, családban történő nevelésének elősegítése, a veszélyeztetettség kialakulásának megelőzése, a kialakult veszélyhelyzet komplex rendszerben történő segítése. Támogatjuk a gyermekek ellátására, gondozására, testi, lelki, szellemi fejlődésére, szocializációjára vonatkozó szülői, gondozói, támogatói tevékenységeket. Szakmai iránymutatást nyújtunk a települési szolgálatoknál dolgozó, segítő szakembereknek. Tevékenységeink eredményessége érdekében szakmai konferenciákat, esetmegbeszéléseket szervezünk, ahol segítő kezet nyújtunk a munkatársainknak. Tevékenységünk eredményessége érdekében figyelemmel kísérjük a szociális és gyermekjóléti ellátások jogszabályi környezetének változását, más szolgáltatók eredményeit. A szakterületet érintően részt veszünk pályázatokon, új innovatív programok kidolgozásában.

A Család- és Gyermekjóléti Központ kötelező – a járásszékhely települési önkormányzatához telepített - feladatot lát el.

Feladataink meghatározásánál a Szoc. tv. és a Gyvt., illetve a végrehajtásukról szóló rendeletek az irányadóak.

1, A gyermek igényeinek és szükségleteinek megfelelő önálló egyéni és csoportos speciális szolgáltatásokat, programokat nyújtunk, amelynek keretében biztosítjuk:

- **kapcsolattartási ügyeletet, ennek keretében közvetítői eljárást**

Helye: a központ székhelye, vagy az érintettek igényeinek megfelelően a kapcsolattartásra megfelelő feltételekkel rendelkező család- és gyermekjóléti szolgálat.

Ideje: A bíróság vagy a Gyámhivatal végzése, határozata, valamint előzetes egyeztetés alapján vehető igénybe.

A kapcsolattartási ügyelet funkciója, hogy a gyermek számára minél konfliktus-mentesebbé tegye a kapcsolattartást az arra jogosult személlyel. Fontos, hogy a zökkenőmentes kapcsolattartás érdekében folyamatos kommunikáció működjön a gyámhivatal/bíróság illetve az intézményünk között.

- **készenléti szolgálatot**

A készenléti szolgálat célja a család- és gyermekjóléti központ nyitvatartási idején kívül felmerülő krízishelyzetekben történő azonnali segítség, tanácsadás vagy tájékoztatás nyújtása.

A készenléti szolgálatot állandóan hívható telefonszám biztosításával szervezte meg intézményünk, olyan módon, hogy a készenléthben lévő munkatárs szakszerű segítséget tudjon nyújtani, vagy ilyen segítséget tudjon mozgósítani.

- **jogi tájékoztatásnyújtást és pszichológiai tanácsadást**

A központ a járás területéhez tartozó települések részére biztosítja folyamatos rendszerességgel a jogi, pszichológiai tanácsadást, igény esetén családterápiát.

2, A gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó hatósági intézkedésekhez kapcsolódó, a gyermekek védelmére irányuló tevékenységeink keretében:

Ehhez kapcsolódó feladataink:

- kezdeményezzük a gyermek **védelembevételét** vagy súlyosabb fokú veszélyeztetettség esetén a gyermek **ideiglenes hatályú elhelyezését, nevelésbe vételét**,
- javaslatot készítünk a veszélyeztetettség mértékének megfelelően a gyermek védelembé vételére; illetve a családi pótlék természetbeni formában történő nyújtására, a gyermek tankötelezettsége teljesítésének előmozdítására, a gyermek családjából történő kiemelésére, a leendő gondozási helyére vagy annak megváltoztatására, valamint a gyermek megelőző pártfogásának mellőzésére, elrendelésére, fenntartására és megszüntetésére,
- együttműködünk a pártfogó felügyelői szolgálattal és a megelőző pártfogó felügyelővel a bűnismétlés megelőzése érdekében
- a családjából kiemelt gyermek visszahelyezése érdekében esetmenedzselést végzünk – az otthont nyújtó ellátást, illetve a területi gyermekvédelmi szakszolgáltatást végző intézménnyel együttműködve – a család gyermeknevelési körülményeinek megteremtéséhez, javításához, a szülő és a gyermek közötti kapcsolat helyreállításához,
- ellátjuk az utógondozást – az otthont nyújtó ellátást, illetve a területi gyermekvédelmi szakszolgáltatást végző intézménnyel együttműködve – a gyermek családjába történő visszailleszkedéséhez,
- védelembé vett gyermek esetében elkészítjük a helyi szolgálattal együttműködve, a gondozási-nevelési tervet, családlátogatást végzünk, illetve a gyámhatóság

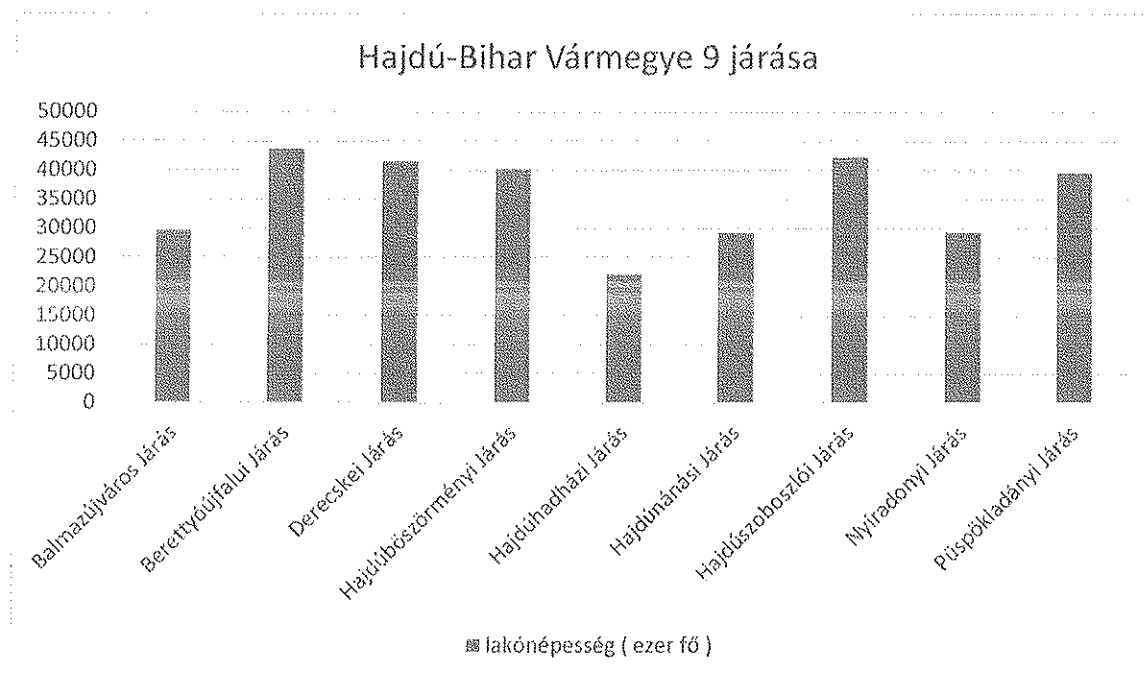
megkeresésére a családi pótlék természetbeni formában történő nyújtásához kapcsolódó pénzfelhasználási tervet (a továbbiakban: pénzfelhasználási terv) készítünk.

3, Szakmai támogatást nyújtunk az ellátási területünkön működő gyermekjóléti szolgálatok számára

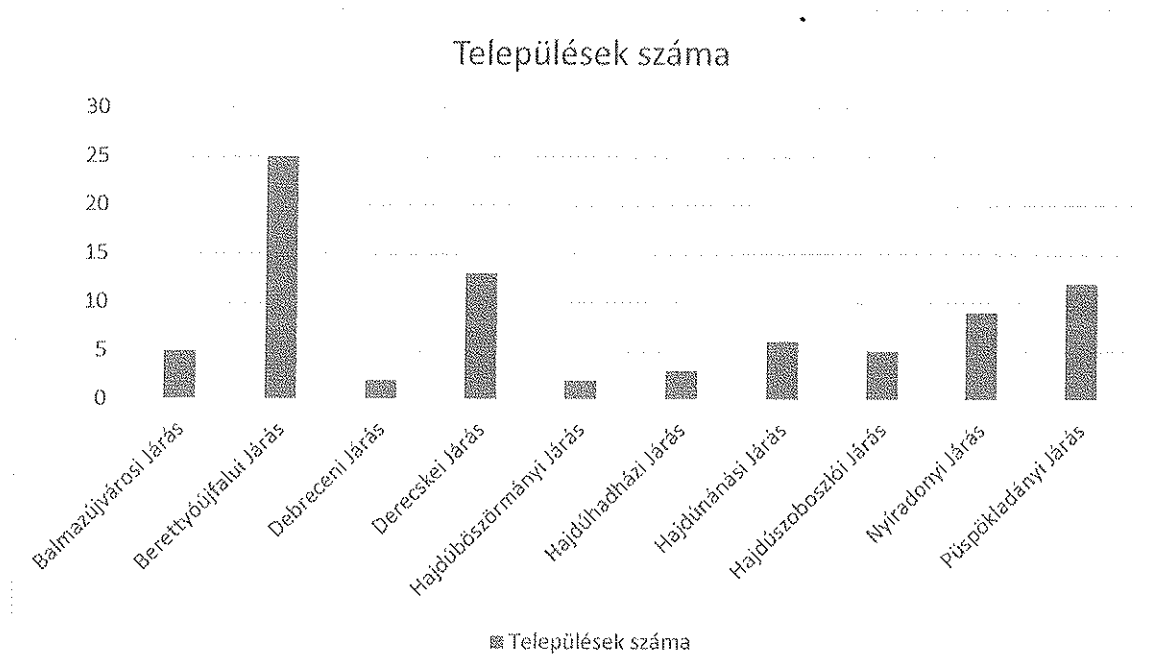
4, A gyermekvédelmi jelzőrendszer járási szintű feladatai körében ellátjuk

II. Az intézmény ellátotti területének rövid bemutatása

A Központi Statisztikai Hivatal által közlé tett adatok alapján a **Derecskei Járás**, a vármegye 10 járása közül a **lakosságszámot** tekintve **a 4. helyen szerepel** (lásd 1. sz. diagram), a hozzá tartozó **települések** számát tekintve a járásunk a 13 településsel a **2. legtöbb települést összefogó járás** (lásd 2. sz. diagram).

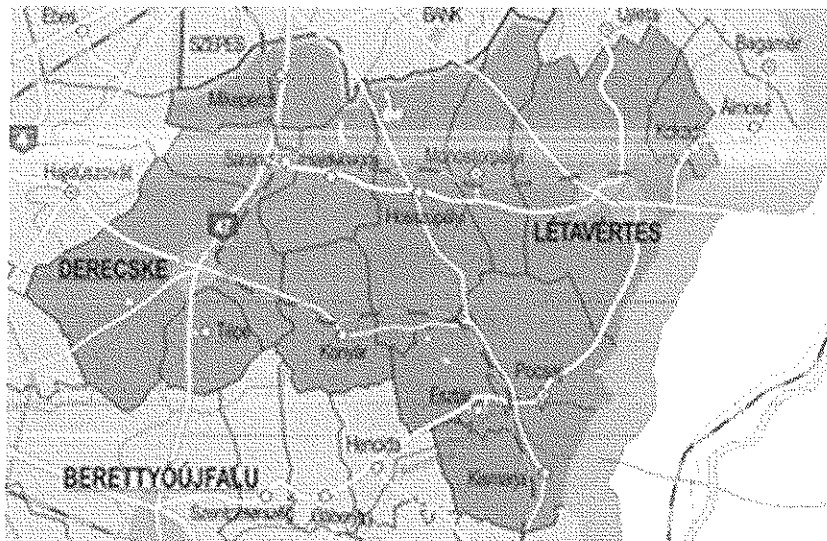

(1. sz. diagram)

(2. sz. diagram)

A Derecskei Szociális, Család-és Gyermejkölési Központ az alábbi 13 településén látja el feladatát:

- Derecske
- Esztár
- Kismarja
- Kokad

- Konyár
- Hajdúbagosa
- Hosszúpályi
- Létavértes
- Mikepércs
- Monostorpályi
- Pocsaj
- Sáránd
- Tépe

II. 1. A járáshoz tartozó települések jellemzői

Település	Funkció/rang	Népesség (fő)	Terület (km ²)
Derecske	Járasszékhely város	8.906	103,58
Hajdúbagosa	község	1.972	37,44
Hosszúpályi	nagyközség	5.854	79,18
Kokad	község	619	16,10
Konyár	község	2.010	41,70
Létavértes	város	7.090	116,62
Monostorpályi	község	2.136	44,44
Sáránd	község	2.238	22,68
Mikepércs	község	4.434	36,93
Esztár	község	1.366	31,71
Kismarja	község	1.210	47,16
Pocsaj	nagyközség	2.579	49,55
Tépe	község	1.119	23,22

(www.ksh.hu)

III. A hatósági eljáráshoz kapcsolódó feladataink számokban

1, védelembe vétel- a gyermekek védelméről és gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. tv. rendelkezései alapján, ha a szülő vagy más törvényes képviselő a gyermek veszélyeztetettségét az alapellátások önkéntes igénybevételével megszüntetni nem tudja, vagy nem akarja, de alaposan feltételezhető, hogy segítséggel a gyermek fejlődése a családi környezetben mégis biztosítható a gyámhatóság a gyermeket védelembe veszi. Továbbá védelembe veheti még- a központ javaslatát figyelembe véve - :

- szabálysértési hatóság értesítése alapján a szabálysértési tényállást megvalósító gyermeket és a szabálysértést elkövető fiatakorút
- a nyomozó hatóság nyomozást megtagadó határozata alapján a 14. életévét be nem töltött gyermeket
- rendőrség, az ügyészség, ill. a bíróság jelzése alapján a bűncselekmény elkövetésével gyanúsított, vádlott fiatakorút

2, nevelésbe vétel: célja a gyermek otthon nyújtó ellátásának és törvényes képviselőének biztosítása, amíg

- a gyermek családja képessé válik a gyermek visszafogadására
- számára családba fogadó gyám rendelésére kerülhet sor
- örökbefogadása megtörténik
- vagy eléri a nagykorúságot

3, családbafogadás: a szülői felügyeletet gyakorló szülő (szülők) kérelmezi, hogy egészségi állapota, indokolt távolléte vagy más családi ok miatt a gyermekét más, általa megnevezett család átmenetileg befogadja, gondozza és nevelje, feltéve, hogy a családba fogadás a gyermek érdekében áll.

A következő táblázat a hatósági intézkedésekhez kapcsolódóan érintett gyermekek számának alakulását mutatja a járási szinten, az adatok a tavalyi évben átvett eseteket is tartalmazzák.:

Hatósági intézkedés	Érintett gyermekek száma 2022-ben	Érintett gyermekek száma 2023-ban
védelembe vétel	480	551
nevelésbe vétel	324	379
ideiglenes hatályú elhelyezés	35	40
utógondozás szakellátásból kikerült	12	23

Összesen	851	993
----------	-----	-----

A járáshoz tartozó településeken nem egyenletes eloszlású a védelembe vett, és a nevelésbe vett gyermekek száma. Ez adódik egyfelől az eltérő települési adottságok, gazdasági-társadalmi mutatók különbözőségéből, illetve másfelől a hatósági jellegű gyermekvédelmi feladatellátás szervezettségéből és eltérő processzuális jellegéből, a beavatkozás szükségességének helyi sajátosságok által meghatározott eltérő gyakorlatából is.

Az ideiglenes hatállyal elhelyezett gyermekek 25 % 0-2 éves kor körött van. Az ideiglenes hatállyal elhelyezett gyermekek közül minden esetben nevelésbe vétel elrendelésére került sor, ami azt jelenti, hogy a szülőknek az elhelyezésre okot adó körülményeket vagy nem sikerült a felülvizsgálati időszakban rendezni, vagy olyan súlyos okok vezettek a kiemelésre (bántalmazás) ami eleve lehetetlenné tette, hogy a gyermekek hazakerüljenek.

A következő táblázat a 2023-ban megtett gyermekvédelmi hatósági intézkedések számának alakulását mutatja a járás településeire vetítve:

Település	Védelembe vétel	Ideiglenes hatállyal elh. gyermekek	Nevelésbe vétel	Utógondozás, szakellátásból kikerült	Összesen
Derecske	78	1	38	4	121
Esztár	21	0	8	0	29
Hajdúbajos	8	0	10	2	20
Hosszúpályi	113	11	47	6	177
Kismarja	26	8	22	0	56
Kokad	11	0	6	0	17
Konyár	75	5	44	3	127
Létavértes	87	1	72	0	162
Mikepéres	34	3	32	4	73
Monostorpályi	4	0	0	0	4
Pocsaj	90	11	86	2	189
Sáránd	3	0	14	0	18

Tépe	0	0	0	0	0
Összesen:	551	40	379	23	993

A hatósági intézkedésekhez kapcsolódóan 7705 esetben végeztek a szakemberek családlátogatást, melyben 841 gyermek volt érintett.

Speciális feladataink

A gyermekek védelméről és gyámügyi igazgatásról szóló 1997. XXXI. tv. határozza a gyermekjóléti központ speciális feladatait is, melyek a következők:

- tanácsadás- jogi, pszichológiai
- kapcsolattartási ügyelet
- készenléti szolgálat
- szociális diagnózis
- óvodai, iskolai szociális segítő tevékenység

1, Tanácsadás

Intézményünk egy főállású pszichológus és egy heti 20 órás, megbízott pszichológus alkalmazásával látja el a feladatot a 13 település tekintetében.

A tavalyi évben 340 alkalommal végeztek tanácsadást a szakemberek. A pszichológusi tanácsadás a legtöbb esetben az iskolák által jelzett problémák – családi konfliktusok, lelki bántalmazások - megoldása érdekében kerül biztosításra, az esetek nagy részében védelembé vételi eljárás keretében biztosítandó szolgáltatásként.

2, Kapcsolattartási ügyelet

A kapcsolattartási ügyelet keretében megvalósult kapcsolattartás, a tavalyi évhez képest csaknem duplájára nőtt, 17 alkalommal valósult meg. Az előző évektől eltérően a legtöbb kapcsolattartás bíróság által szabályozott kapcsolattartás volt.

3, Készenléti szolgálat

A készenléti szolgálat telefonjára érkező hívásokkal kapcsolatban több esetben is kellett vagy hatósági intézkedést kezdeményezni vagy családlátogatást tenni.

4, Szociális diagnózis

Szociális diagnózis felvételére a tavalyi évben 8 alkalommal került sor.

5, Óvodai, iskolai szociális segítő tevékenység

Ezen speciális feladatunk 13 településen, összesen 30 köznevelési, közoktatási intézményben látjuk el, összesen 5000 fős gyereklétszám lefedésével. A feladat ellátására 5 fő, szociális segítő áll rendelkezésére az intézménynek. A szociális segítő hálózat szerűen látják el a feladatot.

A szociális munkások a tavalyi évben tovább folytatták a megkezdett munkát, erősítették az együttműködést az intézmények között. Fontos feladatuk, hogy egyfajta összekötő kapcsként működjenek a köznevelési/közoktatási intézmények és a gyermekjóléti / gyermekvédelmi intézmények között. Közös célok, feladatok megfogalmazása tovább erősíti ill. segíti a szakágazatok közötti együttműködést, segíti a „közös nyelv” kialakítását. Fontos feladat ez, hisz a gyermekek a mindennapjaikat az intézményekben élik, problémáik kezelésében kiemelt szerepe van a velük folyamatosan kapcsolatban lévő pedagógusoknak.

A szociális munkások hatékonyan, tényleges jelenléttel segíteni tudják az intézmények munkáját. Segítő tevékenységet 1011 alkalommal végeztek az intézményekben, mely 2500 gyermeket érintett. Megnövekedett a csoportos prevenció foglalkozások száma, melynek fő témája az iskolán belüli bántalmazás volt.

A 2023-es évben intézményünk újra megszervezte a nyári tábort, a helyi általános iskola, alsós diákjai részére. A tábor 2 hétre biztosított lehetőséget, összesen 98 gyermek számára. Színes programokkal, zenés előadással, sporttevékenységekkel, kézműves elfoglaltságok biztosításával igyekezett intézményünk színesebbé varázsolni a gyermekek mindennapjait.

Adománygyűjtés

Intézményünk a tavalyi évben is tovább folytatta az adományok gyűjtését, osztását. A 2023-as évben is sikerült bútorokat, ruhákat, játékokat gyűjtenünk, és osztanunk. Törekedtünk arra, hogy mindig a rászoruló, hátrányos helyzetű családokat tudjuk segíteni.

A tavalyi év kiemelkedően sikeresnek bizonyult az adventi adománygyűjtés, melynek keretében nagyon sok iskolai csoport járult hozzá adományaikkal a hátrányos helyzetű családok napjainak megkönnyítéséhez.

II. Gondozási Központ

A Gondozási Központ szociális szolgáltatásainak biztosításával célunk, a működési területünkön élő, szociálisan hátrányos helyzetű, koruk, egészségügyi, és mentálhigiénés állapotuk miatt rászorult emberek intézményi szolgáltatások keretében történő ellátása. A békés, kiegyensúlyozott időskor biztosítása, az idős vagy beteg emberek életminőségének javítása, személyre szabott gondozása, a tevékeny, aktív élet biztosítása, önrendelkezésük tiszteletben tartása, jogtudatos magatartás erősítése, véleményük kikérése és figyelembe vétele, az egyéni szükségletekhez igazodó komplex gondozás biztosítása. Szakmaközi, intézményközi együttműködés, a mentálhigiéné, mint intézményi szemlélet érvényesülése a gondozás minden területén, családi, közösségi és társadalmi kapcsolatok fenntartása, ápolása. Kiemelt feladatunknak tartjuk a társadalmi integrációt, a város életében való részvétel, közösségi programokon, rendezvényeken való megjelenést, a város intézményeivel való kapcsolattartást és együttműködést, ill. a korszerű gondozási módszerek alkalmazása, szakmai képzések, tanfolyamok biztosítása.

Hangsúlyos feladatunk, hogy szervezzük és összehangoljuk az intézményi ellátásban részesülők szociális biztonságának megőrzése érdekében nyújtott szolgáltatásokat, információt nyújtunk, és megismertessük e tevékenységek és egyéb szociális szolgáltatások tartalmát és eljárási rendjét, támogassuk az azokhoz való hozzáférést. Feladataink eredményes teljesítése érdekében együttműködünk a szociális és gyermekjóléti feladatokat ellátó szervezetekkel és intézményekkel, figyelemmel kísérjük a szociális ellátások jogszabályi változását, más szolgáltatók eredményeit. A szakterületet érintően részt veszünk pályázatokon, új innovatív programok kidolgozásában. A munkánk során kulcsfontosságú a szociális munka módszereinek és eszközeinek felhasználásával klienseink érdekének szem előtt tartása.

A Gondozási Központ **a Szociális törvény** rendelkezései alapján előírt, alábbi **kötelező feladatokat** látja el:

- *étkeztetés,*
- *ház segítségnyújtás,*
- *idősek nappali ellátása.*

Mindezen kötelező feladatokon túl **biztosítja az alábbi szociális szolgáltatásokat is:**

- *támogató szolgáltatás,*
- *fogyatékos személyek nappali ellátása,*
- *pszichiátriai beteg nappali ellátása.*

A szolgáltatások igénybevétele önkéntes alapon történik, az igénylő írásbeli kérelmére.

Házi segítségnyújtás

Házi segítségnyújtás keretében a szolgáltatást igénybe vevő személy saját lakókörnyezetében kell biztosítani az önálló életvitel fenntartása érdekében szükséges ellátást. A házi segítségnyújtás olyan szolgáltatás, amely az igénybe vevő önálló életvitelének fenntartását - szükségleteinek megfelelően - lakásán, lakókörnyezetében biztosítja. A házi segítségnyújtás hozzájárul ahhoz, hogy az ellátást igénybe vevő fizikai, mentális, szociális szükséglete

- a) saját környezetében,
  - b) életkorának, élethelyzetének és egészségi állapotának megfelelően,
  - c) meglévő képességeinek fenntartásával, felhasználásával, fejlesztésével
- biztosított legyen.

Az intézmény házi segítségnyújtás keretein belül során gondoskodik:

- azokról az idős személyekről, akik otthonukban önmaguk ellátására saját erőből nem képesek, és róluk hozzátartozó, vagy ennek hiányában eltartó nem gondoskodik,
- azokról a pszichiátriai betegekről, fogyatékos személyekről, valamint szenvedélybetegekről, akik állapotukból adódóan az önálló életvitellel kapcsolatos feladataik ellátásában segítséget igényelnek, de egyébként önmaguk ellátására képesek,
- azokról az egészségi állapotuk miatt rászoruló személyekről, akik ezt az ellátási formát igénylik, illetve bentlakásos intézményi elhelyezésre várnak.

A házi gondozás fontos szakmai feladata a prevenció, illetve a rehabilitáció. Prevenció abban az értelemben, hogy megelőzzük a veszélyhelyzeteket, minél később kerüljön az idős bentlakásos intézménybe, vagy egészségügyi intézménybe. Rehabilitáció abban az értelemben, hogy átmeneti jelleggel is nyújtunk szolgáltatást, műtétek, törések után, mely feladatellátás során szorosan együttműködünk az otthonápolási szolgálattal, gyógytornásszal.

Intézményünkben jelenleg 4 fő főállású gondozónő átlagosan 28 idős, beteg embert ápol, gondoz Derecske településén.

Intézményünk szakképzett gondozói szociális gondozást végeznek, a személyi segítséget a közmunkaprogram keretein belül biztosítjuk- 4 fő bevonásával- azon idős személyek számára, akik a mindennapjaikban apróbb segítséget igényelnek (pl.: bevásárlás, gyógyszerkiváltás, takarítás). Településünk részt vesz az Infokommunikációs idősügyi programban is. Ezen program keretében a szociális segítő mentális gondozást végez az idős személyeknél. A tavalyi évben 30 fő idős részesült ezen ellátásban, 4 fő közfoglalkoztatás keretében foglalkoztatott dolgozó segítségével. Ezen program keretében megtanulták ellátottjaink az internethasználat alapjait, megtanultak skypon keresztül kommunikálni. A program lényege, hogy azon idős személyek, akik állapota még megengedi mentális segítséget, támogatást kapjanak, megtanulják használni az internetet, később önállóan tudják használni. Ezáltal lehetőséget nyújtunk nekik egy olyan „világ” megismerésére, mely eddig távolinak, idegennek tűnhetett számunkra. Felkereshetik külföldön élő unokáikat, rokonaikat, rég nem látott ismerőseiket. A mentális

képességek szinten tartásával csökkenhet a demencia megjelenése, vagy legalábbis késleltethető.

Idősek nappali ellátása

A nappali ellátás célja, az elsősorban saját otthonukban élő, egészségi állapotuk vagy idős koruk miatt szociális és mentális támogatásra szoruló, önmaguk ellátására részben képes személyek részére biztosít lehetőséget a napközbeni tartózkodásra, társas kapcsolatokra, valamint az alapvető higiéniai szükségleteik kielégítésére.

Az idősek nappali ellátása fontos területe az idősebb generáció közösségi életének. Enyhíti az egyedüllét és a magány érzését, segítséget nyújt a társas kapcsolatok ápolásában, a tartalmas időtöltésben. Hozzájárul a napi életritmus megtartásához.

A klubok a saját otthonukban élő idősek részére biztosítják a szabadidő hasznos eltöltését kulturált körülmények között.

Az idősek ellátása a saját otthonukban élő, egészségi állapotuk vagy idős koruk miatt szociális és mentális támogatásra szoruló, önmaguk ellátására részben képes személyek részére biztosít lehetőséget a napközbeni tartózkodásra, társas kapcsolatokra, valamint az alapvető higiéniai szükségleteik kielégítésére. Intézményünk lehetőséget biztosít étkeztetés igénylésére is. A helyi igényeknek megfelelő közösségi programokat szervezünk, ill. helyet biztosítunk a közösségi szervezésű programoknak, csoportoknak. Az intézmény rendelkezik közösségi együttlétre, pihenésre, személyi tisztálkodásra alkalmas helyiségekkel. Biztosítjuk, hogy a szolgáltatás nyitott formában, az ellátotti kör és a lakosság által egyaránt elérhető módon működjön.

A település sajátosságait figyelembe véve, az alábbi szolgáltatásokat nyújtjuk:

- szociális étkeztetés keretében meleg étel biztosítása, helyben fogyasztással,
- mentális gondozás
- segítségnyújtás hivatalos ügyek intézésében,
- életvitelre vonatkozó tanácsadás, életvezetés segítése,
- szabadidős programok szervezése.

A szociális, egészségi, mentális állapotnak megfelelő napi ellátást biztosító szolgáltatás nyújtása, és a szabadidő hasznos eltöltése a programjaink célja, melyet az alábbi szempontok alapján szervezünk:

- A fizikai ellátás során, az étkezésen kívül lehetőséget biztosítunk a saját ruhanemű mosására, a személyi tisztálkodás keretén belül fürdésre, körömápolásra, hajápolásra.
- A mentális gondozás feladata; az ellátást igénybe vevőknek a kiegyensúlyozott, nyugodt, nyílt, családi légkör biztosítása, a közösségi lét előnyeinek kiaknázása a szolgáltatáson belüli, és az azon kívüli életvezetési segítségnyújtás.
- A pszichés gondozás keretében külön figyelmet kell fordítani az izoláció, a magába fordulás kiküszöbölésére, az emberi kapcsolatok erősítésére. Kiemelt figyelmet kíván a megromlott családi kapcsolatok kezelése, helyreállításának segítése. Hatékonyságának növelését szakemberek (pszichológus, pszichiáter) igénybevitelével is erősíteni kell.
- Az egészségügyi ellátáskörében a nappali ellátásban részesülők egészségi állapotának figyelemmel kísérése, a szükséges egészségügyi ellátáshoz való időbeni hozzájuttatás biztosítása. Különös figyelmet kíván a szűrővizsgálatokon való megjelenés elősegítése.

A programok sokszínűsége biztosítja a szolgáltatást igénybe vevők minél szélesebb körének aktivitását (mint pl.: ismeretterjesztő-, egészségügyi előadások, ajándékkészítés, kézimunkázás, egyházi rendezvények, ünnepi megemlékezések, közös főzések, könyvtár, társasjátékok, kirándulások, kulturális rendezvények, felolvasások, esetmegbeszélések stb.).

Az idős személyek nappali ellátásában 1 fő szakképzett dolgozó végzi a munkáját. A szolgáltatásra az engedélyezett férőhely 30 fő.

Az ellátás nyújtása Derecske közigazgatási területére terjed ki.

Étkeztetés

Az étkeztetés keretében azoknak a szociálisan rászorultaknak a legalább napi egyszeri meleg étkezéséről kell gondoskodni, akik azt önmaguk, illetve eltartottaik részére tartósan vagy átmeneti jelleggel nem képesek biztosítani, különösen

- a) koruk,
- b) egészségi állapotuk,
- c) fogyatékoságuk, pszichiátriai betegségük,
- d) szenvedélybetegségük, vagy
- e) hajléktalanságuk miatt.

A Derecske Város Önkormányzata Képviselő-testületének 8/2013 (II.28.) önkormányzati rendelet a szociális ellátásokról és a személyes gondoskodást nyújtó alapszolgáltatásokról rendelete alapján :

az étkeztetés keretében azoknak a szociálisan rászorultaknak a legalább napi egyszeri, meleg étkeztetéséről kell gondoskodni, akik a 62. életévüket betöltötték, és vagy egészségi állapotuk vagy fogyatékoságuk, vagy pszichiátriai betegségük vagy szenvedélybetegségük vagy hajléktalanságuk miatt, az önmaguk, ill. ellátottjaik részére tartósan vagy átmeneti jelleggel képesek biztosítani.

Az étkeztetés a lakosság szükségleteinek megfelelően szervezi intézményünk, igény szerint lehetőség van:

- a) kiszolgálásával egyidejű helyben fogyasztással, melynek helyszíne 4130 Derecske, Bocskai u. 6 sz.
- b) elvitelének lehetővé tételével, mely a 4130 Derecske, Bocskai u. 6 sz. alatt kerül kiadásra
- c) lakásra szállításával.

Az étkeztetés keretében főétkezőként legalább napi egyszeri meleg ételt biztosítunk. Ha az étkezésben részesülő személy egészségi állapota indokolja, a háziorvos javaslatára az ellátást igénybe vevő részére diétás étkeztetést kell biztosítani.

Az étel helyben fogyasztása esetén biztosítjuk a szolgáltatást igénybe vevők számának megfelelően

- a) kézmosási lehetőséget, nemenként elkülönített illemhelyet,
- b) evőeszközöket és étkészletet.

Az étkeztetés keretében minden ellátott meleg ebédet kap. Az Gondozási Központ az étkeztetést hétfőtől péntekig minden nap biztosítja a Derecskei Városgazdálkodási Nonprofit Kft.-vel (DEVAG Nonprofit Kft.) kötött megállapodás alapján. Az étkeztetés ellátása kérelem alapján indul önkéntes alapon, melyet a Derecskei Szociális, Család- és Gyermekjóléti Központ vezetőjéhez kell benyújtani. Az intézményvezető értesíti az ellátottat a szolgáltatás biztosításáról. A felek megállapodást kötnek az ellátás biztosításáról. A megállapodás tartalmazza az intézmény által nyújtott szolgáltatás formáját, módját, a szolgáltatást igénybe vevő jogait, illetve kötelezettségeit, az ellátás megszüntetésének módját, panasztételi lehetőséget, annak kivizsgálását. Az étel házhoz szállítása a DEVAG Nonprofit Kft. autójával történik.

A 2019-es évben 55 fő volt étkeztetés keretében ellátva, ezzel ellentétben a 2020-as évben már közel 200 fő étkeztetését biztosította intézményünk a Derecskei Városgazdálkodási Nonprofit Kft.-vel együttműködve. A 2022-es évben ez a létszám tovább emelkedett, átlagosan 370 fő étkeztetését biztosítottuk naponta. 2023-ban ezt az átlagos 370 fős létszámot tartotta az intézmény. Ez a létszám óriási adminisztrációs terhet ró az intézményre.

Pszichiátriai betegek nappali ellátása

A pszichiátriai betegek nappali ellátása, azon személyek részére nyújt segítséget, akik egyrészt önálló életvezetésre pszichés - mentális nehézségeik miatt nem, vagy csak részben képesek, másrészt életvezetésükben bizonyos fokú segítséget igényelnek, iskolai oktatásra már nem jogosultak, speciális eszközökkel fejleszthetők, tizennyolcadik életévüket betöltött, fekvőbeteg-gyógyintézeti kezelést nem igénylő pszichiátriai betegek. Nagy részben önkiszolgálóak, nem igényelnek állandó orvosi ellátást, illetve a meglévő nehézségeik ellenére alkalmazkodni tudnak társaikhoz. A pszichiátriai kórképük - a külső szakellátórendszer hatására – terápiákkal, gyógyszeres kezelésekkal ambuláns módon jól befolyásolható.

A pszichiátriai betegek nappali intézménye az öntevékenységre, az önsegítésre épülve biztosítja az ellátást igénybe vevők igényei alapján a kulturális, szabadidős, tájékoztató, képzési, átképzési állásközvetítő, védett lakhatást elősegítő, lakossági és családi programok, találkozók szervezését, lebonyolítását. A szolgáltatás keretein belül, olyan programokat biztosítunk, melyek lehetővé teszik az ellátást igénybe vevőnek a társadalomba, a korábbi közösségébe történő visszailleszkedését. Ennek keretében a nappali intézmény programjai nyitottak, kívülállók számára is hozzáférhetőek. Az intézmény folyamatos kapcsolatot tart az ellátott kezelőorvosával, hozzátartozóival, állapot romlás esetén azonnal felveszi a kapcsolatot az érintettekkel. A nappali ellátás keretein belül biztosítjuk:

a) az ellátást igénybe vevők részére a szociális, egészségi, mentális állapotuknak megfelelő napi életritmust biztosító szolgáltatást

b) a helyi igényeknek megfelelő közösségi programokat szervezünk, valamint helyet biztosítunk a közösségi szervezésű programoknak, csoportoknak,

c) biztosítja, hogy a szolgáltatás nyitott formában, az ellátotti kör és a lakosság által egyaránt elérhető módon működjön.

Az intézménynek 30 fő ellátott befogadására van engedélye, 2023-ban az ellátottak száma: 30 fő

A pszichiátriai betegek nappali ellátásában 1,2 fő szakképzett munkavállaló dolgozik.

Fogyatékos személyek nappali ellátása

A szolgáltatás célja:

A nappali ellátás, elsősorban a saját otthonukban élő olyan, tizennyolcadik életévüket betöltött, egészségi állapotuk, vagy idős koruk miatt szociális és mentális támogatásra szoruló, önmaguk ellátására részben képes személyek, - akik a tizennyolcadik életévüket betöltött, fekvőbeteg-gyógyintézeti kezelést nem igénylő pszichiátriai betegek, illetve szenvedélybetegek, felügyeletre szoruló fogyatékos, illetve autista személyek- részére biztosít lehetőséget a napközbeni tartózkodásra, társas kapcsolatokra, valamint az alapvető higiéniai szükségleteik kielégítésére, továbbá igény szerint megszervezi az ellátottak napközbeni étkeztetését.

Rendkívül indokolt esetben nappali ellátás olyan fogyatékos személyek részére is biztosítható, akire nézve szülője vagy más hozzátartozója gyermekgondozási segélyben, gyermekgondozást segítő ellátásban, gyermeknevelési támogatásban vagy ápolási díjban részesül

Intézményünk Fogyatékos Nappali ellátása (Derecske településen kívül a településekkel kötött ellátási szerződés alapján) két település tekintetében is nyújtja a szolgáltatást: **Derecske, Konyár**. A szolgáltatást azok részére tesszük elérhetővé, akik a harmadik életévüket betöltötték, önkiszolgálásra részben képesek vagy önellátásra nem képesek, felügyeletre szoruló fogyatékos, illetve autista személyek, akik részére az ellátás napközbeni tartózkodásra, társas kapcsolatokra biztosít lehetőséget, valamint az alapvető higiéniai szükségleteik kielégítésére, illetve megszervezi az ellátottak napközbeni étkeztetését.

Az intézményben három éven aluli gyermek nem gondozható, továbbá aki veszélyeztetett magatartást tanúsít, önálló helyzetváltoztatásra segédeszközzel képes, nem szorul állandó orvosi ellátásra, felügyeletre, valamint ápolásra, és részben önellátó. Fogyatékos személyek nappali intézményében nem foglalkoztatható az a gyermek, aki gyógypedagógia nevelésre, oktatásra alkalmas és felvétele, elhelyezése a korának, állapotának megfelelő nevelési, oktatási intézményben biztosítható.

Az Intézmény keretében foglalkoztatás zajlik, melynek során az ellátottak meglévő képességeinek fejlesztése, szinten tartása, életkoruknak, egészségi állapotuknak megfelelő

hasznos tevékenységbe való bevonása történik. Az ellátás során olyan fejlesztő foglalkozásokat szervez az intézmény, amelyek elősegítik a közösségi beilleszkedést, a lehetőség szerinti önálló életvitelt, a folyamatos munkavégzést, és a munkához való viszonyulás pozitív attitűdjét. A szabadidő eltöltéséhez optimális feltételeket biztosít, megfelelő testi-lelki gondozást nyújt. Szabadidős tevékenységek szervezésével, hivatalos ügyeik intézésének segítségével, szakmai információk nyújtásával a rászorulóknak környezetükbe való integrálását erősíti.

A szolgáltatásban a férőhely szám 25 fő, 2023-as évben az ellátottak száma: 201fő. A szolgáltatásban 1,8 fő szakképzett dolgozó végzi munkáját.

Az ellátottak közül vannak akiknek a KÉZMŰ által nyújtott munkalehetőség az egyetlen bevételi forrás, ezért fontos, hogy a szolgáltatás folyamatos legyen.

A fogyatékkal élők nappali ellátása szolgáltatásnál egyre nagyobb problémát jelent az erre a célra használt épület állaga, állapota.

Támogató szolgálat

A szolgáltatás célja: a fogyatékos személy szükségleteinek kielégítése, önálló életvitelének támogatása. A személyre „irányulás” mellett a tevékenység tervezésében és végrehajtásában a fogyatékos személy környezete (család, kapcsolódó intézményrendszer, stb.) is jelentős szerepet kap.

A szolgáltatás működtetésével kiemelt **feladatunk** a lakosság körében a befogadó-elfogadó attitűd, a tolerancia és segítségnyújtási képesség erősítése, ezáltal is elősegítve a speciális bánásmódot igénylő fogyatékosok társadalmi esélyegyenlőségét. A fogyatékos személy oldaláról pedig a saját lakóhelyén, lakókörnyezetében történő segítése, életvitelének megkönnyítése elsődlegesen a lakáson kívüli (köz) szolgáltatások elérésével, valamint önállóságának megőrzése mellett a lakáson belüli speciális segítségnyújtás biztosítása.

A támogató szolgáltatás célja a fogyatékos személyek lakókörnyezetben történő ellátása, elsősorban a lakáson kívüli közszolgáltatások elérésének segítése, valamint életvitelük önállóságának megőrzése mellett a lakáson belüli speciális segítségnyújtás biztosítása révén.

Fontosnak tartjuk, hogy a fogyatékos személy speciális szükségleteit megismerjük, hogy a neki legmegfelelőbb támogatást nyújtsuk. Ebben az együttműködésben a személyi segítő mintegy „élő segédeszközként” teszi lehetővé az ellátott számára, hogy önrendelkezővé válhasson az

élet különböző területein. Szolgálatunk igyekszik lépést tartani azokkal a szakmai irányelvekkel, melyek segítségével a munkánk hatékonyabb lehet, valamint közelebb juthatunk a fent megnevezett célokhoz.

A támogató szolgálat feladata:

a) személyi segítő szolgálat működtetése, amely - a fogyatékos személy aktív közreműködésével - segítséget nyújt

aa) a fogyatékos ember személyi (higiénés, életviteli, életfenntartási) szükségleteinek kielégítéséhez,

ab) a társadalmi életben való teljes jogú részvételhez,

ac) az önálló munkavégzéshez, tanulmányok folytatásához, szociális és egészségügyi szolgáltatások igénybevételéhez, kulturális, művészeti, sport, szabadidős tevékenységek végzéséhez,

b) szállító szolgálat működtetése az alapvető szükségletek kielégítését segítő szolgáltatásokhoz, közszolgáltatásokhoz való hozzájutás biztosítása érdekében,

c) a tanácsadás

A támogató szolgálatot úgy szervezi intézményünk, hogy annak tevékenysége az ellátási területen élő valamennyi fogyatékosági csoportba tartozó személyre kiterjedjen, és szolgáltatásai - a háziorvos javaslatának figyelembevételével - az egyéni szükségletekhez igazodjanak.

A támogató szolgálat vezetője szükség szerint, de legalább két hetente, esetmegbeszélést tart.

A szolgáltatás a fogyatékos személy szükségleteinek, egyéni állapotának, igényeknek és elvárásainak megfelelő, speciális módszerekre és eszközökre épülő kielégítést végzi. A szolgáltatás szemlélete szerint a célcsoport szükségletei azonosnak tekinthetők a nem fogyatékos személy szükségleteivel (normalizáció), különbség a szükségletek kielégítésére irányuló tevékenység- és eszközrendszerben van

Az ellátás nyújtása Derecske, Berettyóújfalu, Konyár, Sáránd települések közigazgatási területére terjed ki. A törvényi változásokat a szakmai vezető köteles nyomon követni, mely alapján a gondozási tevékenységet irányítja.

A támogató szolgálatba dolgozók száma: 4 fő (1 fő szolgálatvezető, 2 fő személyi segítő, 1 fő gépkocsi vezető).

2023-ban intézményünk 6 enyhén és súlyosan sérült gyermek speciális iskolába történő szállítását látja el az év minden munkanapján, ugyanígy szállít 9 fő fogyatékkal élő felnőttet a fogyatékosok nappali ellátásába ill. több idős ellátott szállítására is a támogató szolgálaton

keresztül valósul meg. Ezek a mindennapi rendszeres szállítások, melyek kiegészülnek igény szerint nappali ellátásba történő beszállítással, ill. egyéb arra rászorultak által kért szállítással. Személyi segítség keretében 5 fő gondozása, segítése történik.

III. Szobabérlők Háza

A Szobabérlők Háza elnevezésű szolgáltatás keretében az intézmény- fenntartó döntése alapján- a 4130 Derecske, Semmelweis u. 68. sz. alatt található ingatlan 2. sz. épületében biztosít otthont az átmenetileg vagy tartósan lakhatás nélkül maradt egyének számára. Az ellátásukat nem szociális alapszolgáltatás keretében biztosítja az intézmény. Ez a szolgáltatás egyfajta ingatlan bérbeadásként működik. A lakók bérlőként bérlik az épületet, bérleti díj fejében.

Olyan minőségi lakhatást kapnak a bérleti díj ellenében, melyre évek óta nem volt lehetőségük. Az intézmény tapasztalatai azt mutatják, hogy a „hajléktalan létben tartás „ , -melyet bizonyos szociális alapszolgáltatások teremtenek meg- megfelelő koordinációval, felelősséggel, következetes magatartási szabályok megkövetelésével, ill az esélyek növelésével mérsékelhető, néhányuknál megszüntethető.

Az ingatlan e célra történő átvétele- 2023. október – után 5 fő költözhetett be a felújított, emberi körülményeket teremtő épületbe. Az év végén egy fő elhalálozott, azóta 4 fő használja az épületet, havi bérleti díj ellenében. Az elmúlt időszakban negatív tapasztalat, lakossági jelzés nem érkezett az ott élőkkel kapcsolatban.

Összegzés:

A feladatok stabil, folyamatos ellátása, mindig elsődleges feladatunk. A hirtelen fellépő helyzetek megoldása folyamatos kihívás elé állítja intézményünk dolgozóit. A Gondozási Központ fogyatékkal élők nappali ellátásának helyszíne továbbra is gondot okoz.

A Gyermekjóléti Központban folyó, egész járásra kiterjedő feladatellátás sok szempontból nagy terhet ró mindenkire. Nehéz megfelelni a települések elvárásainak, a szakmai szabályzóknak, a jogszabályi kötelezettségünknek, melyek sajnos sok esetben nem a gyermekek érdekeit képviselik.

Intézményünk a tavalyi évben – az eddig évektől sokkal erősebben- tapasztalta meg, hogy a gyermekek helyzete egyre fenyegetőbb. Egyre halmozottabb problémákkal küzdenek a gyermekek, melyek megoldására nem rendelkeznek kellő képességekkel, tudással. Ez a helyzet egyre gyakrabban torkollik olyan pszichés megbetegedésekbe, melyek kezelése kórházi ellátást igényel. A gyermekek lelki állapota, pszichés egészsége sokkal nagyobb figyelmet igényel.

*„Ahhoz, hogy jól segíthessünk,
fontos, hogy a szegényekre ne
problémagócként, hanem hozzánk
hasonló emberekként tekintsünk, és
tájékozódjunk helyzetük, igényeik,
lehetőségeik felől. Ha tudomást
veszünk a körülöttünk élő éhezőkről,
idősekről, fogyatékosokról, rabokról,
hajléktalanokról – igenis tettünk
valamit.”*

Hajós András

Derecske, 2024. március 18.

Szilágyi-Milák Éva intézményvezető